

Nikola Budínová: České sloveso v mluvnicích češtiny pro cizince

Katedra českého jazyka a literatury

Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni

bakalářská práce

Plzeň 2015

posudek vedoucího bakalářské práce

Bakalářská práce N. Budínové se zabývá významným lingvodidaktickým tématem, a sice popisem a prezentací českého slovesa v gramatikách i učebních materiálech určených jinojazyčným mluvčím. Důležitosti problematiky ovšem, bohužel, neodpovídá způsob autorčina zpracování. Chtěl bych upozornit alespoň na tyto momenty.

Předložená práce obsahuje řadu nepřesností, mnohé už v samém úvodu. V obsahu BP narážíme na nejasné pojmenování kapitol (viz 1. kapitolu, do níž je nelogicky zařazena i pasáž o řečových dovednostech, nebo 2. kapitolu „*Gramatický jev slovesné třídy*“). Nepřesné je i číslování kapitol (chybí 1.2). Na s. 7 se hovoří o *češtině v Čechách* (nemělo by být v Česku?) atd. Problémy jsou s pojmoslovím (komunikační metoda versus komunikační přístup, s. 9 aj.), nápadné je chybování v interpunkci (s. 9, 10 a mnohé další), nevyhovující jsou mnohé formulace, např. na s. 11: v pasáži (mimochodem neúměrně stručné), která je věnována audioorální metodě, se píše „*Za nepřiliš úspěšnou ji považujeme i v současné době, a to zejména pro její nespolehlivost. (V čem spočívá?) Další, hlavní, problém, který tato metoda přináší je to, že studenti, jenž se cizí jazyk učí, vynikají na např. lexikální úrovni, avšak jednotlivé jevy, se kterými v jazyce pracují, si neumí odůvodnit...*“. V téže pasáži se náhle zmiňuje metoda komunikační.

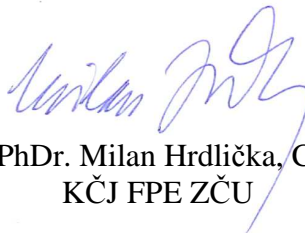
Četná jsou rovněž pochybení obsahová: komunikačně-pragmatický obrat nezačal kritikou metody gramaticko-překladové (s. 11), synchronní mluvnice nepopisuje gramatiku v jejím vývoji (s. 16), komunikační metoda nedominovala ve výuce od 70. let (s. 17). Na s. 18 autorka pojednává o slovese, ale nelogicky zmiňuje členění gramatiky na základě prezentace deklinace. Gramatika není při studiu jazyka neoddelitelnou složkou znalostí (s. 18).

Na s. 13 autorka hovoří o šesti složkách komunikační kompetence, kompetenci společenskou však neuvádí jako samostatnou. Chybně se uvádí odkaz na publikaci J. Hendricha (chybí *a kol.*). Nedostatečné je zpracování českých gramatik (s. 23n.), zarážející je způsob výběru učebnic (s. 32): „*Výběr učebnic proběhl podle jejich dostupnosti, dané jazykové úrovně, zaměření a skutečnosti, zda obsahují alespoň jeden ze zkoumaných jevů sloves.*“ Pomineme-li vágnost většiny kritérií, můžeme se dotázat alespoň na tuto záležitost: BP se mimo jiné věnuje problematice vyčlenění slovesných tříd, rozkazovacímu způsobu, slovesnému vidu. Je představitelné, že by o nich v učebnici nebyla zmínka?

Na s. 42 (Lingvodidaktická doporučení) se uvádí, že „*vznikla na základě subjektivních návrhů*“. V závěru (s. 46n.) se objevují věci, které tam nepatří, nepodložená tvrzení atd.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nepokládám předloženou bakalářskou práci za zdařilou a nedoporučuji ji k obhajobě. Navrhuji naopak její důkladné přepracování.

V Plzni 15.7.2015

doc. PhDr. Milan Hrdlička, CSc.
KČJ FPE ZČU